

POSTANOWIENIE

26 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Maciej Kowalski

na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi Z. D. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej
z 30 maja 2023 r., II Ca 325/23,
wydanego w sprawie z powództwa Z. D.
przeciwko Gminie W.
o zapłatę,

- 1. odrzuca skargę;**
- 2. zasądza od Z. D. na rzecz Gminy W. 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia Z. D. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Powód Z. D. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z 30 maja 2023 r.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 172 § 1 k.c. Stwierdził ponadto, że wydanie przedmiotowego orzeczenia nastąpiło w rażącej sprzeczności z przepisami prawa procesowego: 1) z art. 367

§ 1 k.p.c. oraz 2) z art. 373 § 1 k.p.c. Dodatkowo skarżący wskazał, że art. 367 § 1 k.p.c. i art. 373 k.p.c. są przepisami, które nie podlegają różnej wykładni i nie wymagają pogłębionej analizy prawnej.

Powód podniósł, że na skutek wydania zaskarżonego wyroku poniósł szkodę, na którą składa się: wartość przedmiotu zaskarżenia podana zgodnie z treścią art. 20 k.p.c., a nadto wartość zasądzonych przez Sąd pierwszej instancji kosztów procesu oraz odsetek od należności głównej. Jak wskazał, Sąd drugiej instancji, bez podstawy prawnej, wbrew nie mogącej budzić wątpliwości prawnych treści art. 373 § 1 k.p.c., z rażącym naruszeniem wskazanego przepisu, rozpoznał apelację i zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji, oddalając powództwo w całości.

Skarżący stwierdził, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w drodze innych środków prawnych - mając na uwadze treść art. 398² § 1 k.p.c., z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, która nie przekracza 50 000 zł.

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, względnie o odrzucenie lub oddalenie skargi oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona ze wskazaniem w jakiej części zostało zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem.

Wymagania skargi wymienione wyczerpująco w art. 424⁵ § 1 k.p.c. mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione kumulatywnie. To oznacza, że skarga niespełniająca któregokolwiek z nich jest dotknięta tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków i na podstawie art. 424⁸

§ 1 k.p.c. podlega odrzuceniu bez wzywania do ich usunięcia (zob. postanowienie SN z 24 października 2024 r., I CNP 110/23).

Wniesiona przez powoda skarga nie spełniła wszystkich wymagań konstrukcyjnych przewidzianych dla tego nadzwyczajnego środka prawnego. Skarga zawiera przytoczenie podstaw i ich uzasadnienie (art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c.) natomiast nie wskazuje przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.). Za wypełnienie tego obowiązku nie może być bowiem uznane stwierdzenie przez powoda, że art. 367 § 1 i art. 373 k.p.c. są przepisami, które nie podlegają różnej wykładni i nie wymagają pogłębionej analizy prawnej.

Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tym już, że przy ocenie wyroku z punktu widzenia art. 417¹ § 2 k.c. oraz art. 424¹ k.p.c. istotne znaczenie ma tylko treść rozstrzygnięcia; wyrok może być zgodny z prawem, tj. w sposób prawidłowy orzekać o przedstawionym pod osąd roszczeniu, mimo obrazy - także licznych, a nawet powodujących nieważność postępowania - przepisów prawa procesowego. Hipotetyczna niezgodność z prawem może dotyczyć wyłącznie przepisów prawa materialnego, będących lub - mimo konieczności ich zastosowania - niebędących podstawą orzeczenia co do istoty sporu (zob. np. postanowienia SN: z 30 września 2008 r., III CNP 50/08, OSNC-ZD 2009, nr 2, poz. 59, i postanowienie SN z 24 października 2024 r., I CNP 110/23).

Nie budzi wątpliwości, że przywołane przez powoda art. 367 § 1 k.p.c. i art. 373 k.p.c. nie stanowią przepisów prawa materialnego.

Skarga powoda nie czyni także zadość wymaganiu uprawdopodobnienia, że przez wydanie zaskarżonego wyroku doszło do wyrządzenia szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). W świetle utrwalonego orzecznictwa konieczne jest w tej mierze przeprowadzenie odrębnego wyводу przekonującego, że szkoda powstała, określającego jej rozmiar i czas powstania oraz postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. Skarżący powinna przytoczyć wszelkie znane mu fakty dotyczące tych okoliczności, pozwalające na ocenę prawdopodobieństwa powstania szkody i koniecznego związku przyczynowego. Powinien także powołać dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią

twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (zob. np. postanowienia SN: z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, i z 28 listopada 2017 r., III CNP 19/17).

Należy także zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oddalenie powództwa nie jest tożsame z wyrządzeniem szkody, której rozmiary odpowiadałyby wartości nieuwzględnionego roszczenia (zob. postanowienie SN z 14 kwietnia 2016 r., IV CNP 56/15) oraz dominuje stanowisko, że nie stanowią szkody w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. koszty procesu zasądzone na rzecz strony przeciwnej (zob. postanowienie SN z 19 lipca 2024 r., I CNP 96/23).

W okolicznościach sprawy skarżący nie wykazał, że poniósł szkodę w rozumieniu powyżej wyjaśnionym.

Zgodnie z 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżący musi „wykazać” (nie tylko „wskazać”), że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie na podstawie kodeksu nie było ani nie jest możliwe. Musi więc ujawnić i przedstawić w skardze tę okoliczność w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz w drodze stosownego wyводу dowieść jej istnienia i przekonująco uzasadnić (zob. postanowienie SN z 27 czerwca 2008 r., II CNP 58/08).

Według ustalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, spełnienie tego wymogu oznacza konieczność zamieszczenia w skardze wyodrębnionego wyводу prawnego, z uwzględnieniem katalogu możliwych środków prawnych służących wzruszaniu orzeczeń sądowych i powołaniem właściwych przepisów. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną lub skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie wyroku, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności orzeczenia (zob. m.in. postanowienia SN: z 18 kwietnia 2018 r., V CNP 49/17; z 29 lutego 2024 r., I CNP 22/23, i z 20 marca 2024 r., I CNP 107/23). Takiego wyводу skarżący nie przedstawił.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 424⁸ § 1 w zw. z art. 424⁵ § 1 pkt 3, 4 i 5 k.p.c.).

O kosztach postępowania skargowego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 424¹² k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Maciej Kowalski

(a.z.)

[r.g.]